

Leader Gutes verksamhet

Januari 2019 – december 2020

Innehåll

Förord av ordförande	3
Verksamhetsområden	5
1. Inledning, syfte och vision	5
2. Insatsområden, mål och urvalskriterier	6
2.1 Horisontella mål	7
2.2 Insatsområden	8
2.3 Indikatorer och målvärden	9
2.4 Urvalsprocess	11
2.5 Urvalskriterier	12
3. Organisation	12
3.1 Administrativ kapacitet och kansliets arbete	13
3.2 LAG – den lokala aktionsgruppen	14
4. Samverkan mellan fonder och andra aktörer	14
4.1 Samverkan mellan fonder	14
4.2 Samverkan med andra aktörer	14
5. Information och mobilisering	17
6. Uppföljning och revidering	18
Bilagor	18

Förord av ordförande

Mina avslutande ord för denna text förra året var: ”Jag ser att 2019 är ett år som kan komma att bli det året vi tar initiativen och besluten som ska leda oss rätt inför avslutningen av programperioden.”

Jag tror att vi har gjort just det. Vi har ömsom mobiliserat för nya projekt, ömsom stöttat befintliga projekt att ansöka om utbetalning. Anledningen till att vi anser att det är så viktigt att de redan beslutade projekten upparbetar kostnader och ansöker om utbetalning för desamma är att det är det sätt vi har att säkerställa att projekten når sina mål. I samband med utbetalningsärenden ges det goda förutsättningar till dialog och coaching mellan kansliet och projektägarna. På så sätt kan vi bättre få reda på vilka möjligheter och utmaningar som de olika projekten stöter på. Vi får även bättre kontroll över hur ett eventuellt återflöde av ej upparbetade beviljade medel kan komma att se ut. Det ger oss bättre förutsättning att planera för den fortsatta verksamheten.

Ett viktigt datum under 2019 var den 30 september. Det var det datum vår förvaltande myndighet hade satt som kontrollpunkt för uppföljningen av det som kallas N+3. I korthet handlar N+3 om hur mycket medel ur de olika stödprogrammen som har beslutats ut tre år efter starten av programmen. Påbudet som gick ut från Jordbruksverket var det att senast vid utgången av september behöver alla leaderområden ha fattat beslut om prioritering av lägst 70 procent av respektive fonds totala budget i respektive utvecklingsstrategi. Om så inte var fallet så genomfördes ett automatiskt återtag på hälften av den aktuella fondens kvarvarande medel. Leader Gute klarade gränsen i alla fonder förutom regionalfonden där vi hade ett budgetutnyttjande på 62 procent. Det resulterade i att Jordbruksverket beslutade att återtaga cirka 570 000 kronor från vår budget för regionalfonden.

I slutet av 2018 initierade Leader Gute projektet ”Samverkan för lokalenergiomställning” vars syfte var att samla de på Gotland verksamma fria aktörerna inom området förnyelsebar energiomställning genom att låta dem gemensamt arbeta fram en inlaga till Energimyndighetens arbete med färdplan för Energipilot Gotland. Inlagan togs fram och överlämnades till Energimyndigheten i slutet av januari 2019. Den insatte kan känna igen en hel del formuleringar i projektets rapport och myndighetens färdplan. Projektet ledde även till att Leader Gute fick ett ansvar i färdplanen för att koordinera de areella näringarna på ön i uppgiften att ta fram lärande exempel på förnyelsebar energiomställning inom de areella näringarna. Formellt ligger uppdraget under Region Gotland och Energicentrum Gotland. Leader Gute har under 2019 lagt ned stora resurser för att upprätthålla intresset och aktivitetsnivån i frågan. Något som har bäddat för framgång i Energicentrum Gotlands deluppdrag att samla lärande exempel från alla näringar.

Vill avslutningsvis passa på att särskilt tacka John, Maria och Mikael på kansliet som på så många sätt visar hänsyn till, jagar på och verkställer de flesta av alla idéer från förtroendevalda, Jordbruksverk och ”våra” externa projektägare. Jag vill även hälsa Cecilia, som sedan årsskiftet arbetar som vår kommunikatör, varmt välkommen till vårt gäng.

Eke, februari 2020

Roger Lundberg, ordförande LAG

Verksamhetsområden

1. Inledning, syfte och vision

Föreningens ändamål är att med hjälp av utvecklingsstrategin för Lokalt ledd utveckling Gotland genom leadermetoden, utveckla Gotland genom samverkan mellan lokala organisationer, näringsliv och offentlig verksamhet. Det nås genom beslut om prioritering av ansökningar om projektstöd. Den totala budgeten är sedan 17 oktober 2019 56,3 miljoner kronor, varav 25 procent får användas till den egna driften. Per den 31 december 2019 var cirka 47,4 miljoner kronor (ca 84 procent) av projektmedlen prioriterade, inklusive driftprojektet. 33 procent av den totala budgeten medfinansieras av Region Gotland, 17 procent finansieras av svenska staten och resterande 50 procent kommer från de fyra av EU:s struktur- och investeringsfonder som ingår i utvecklingsstrategin. Sista beslut om prioritering, med det menas färdighandlagt av oss och överlämnat till Jordbruksverket, får ske senast 2020-10-01. Sista dag för stödmottagare att ansöka om utbetalning är enligt förordningen 2023-04-30. I LAGs planering ligger att externa projekt ska vara slutredovisade senast den 30 juni 2021. Sista dag för LAG att lämna utbetalningsunderlag till Jordbruksverket för driften är 2023-08-31.

Visionen är:

”Gotland tillsammans för hållbar tillväxt, engagemang och livslust: Så mycket bättre!”

Utvecklingsstrategins syfte kan sammanfattas till att den ska användas till att styra LAGs arbete med prioritering och urval av ansökningar samt partnerskap, kommunikation och fondsamordning. I denna kombinerade verksamhetsberättelse och verksamhetsplan ämnar LAG redogöra för det arbetet.

Att detta dokument är en kombination av verksamhetsberättelse och verksamhetsplan innebär att den dels har en bakåtsyftande del, dels en framåtsyftande del. Såväl räkenskapsår som verksamhetsår är reglerat i Jordbruksverkets regler och följer kalenderår. Under föreningsstämman används dokumentet dels för att redovisa vad LAG har gjort för att uppfylla det uppdrag som gavs vid föregående föreningsstämma, dels innehåller det förslag på verksamhetsplan LAG föreslår föreningsstämman. Dokumentet spänner därmed över hela verksamhetsåret 2019 (2019-01-01 – 2019-12-31) och verksamhetsåret 2020 (2020-01-01 – 2020-12-31), via föreningsstämman 23 mars 2020.

Dokumentet följer i huvudsak samma upplägg som utvecklingsstrategin. Den grundläggande strukturen för dokumentet är först en del som beskriver vad vi skulle göra, sedan en del som beskriver vad vi gjorde och avslutningsvis en del som beskriver vad vi avser göra framåt.

Ambitionen från LAG är att dokumentet ska leva och vara användbart som styrdokument i den löpande verksamheten då det både ger en historik över hur och varför det blev som det blev samt vad föreningen siktar mot. Det ger även medlemmarna, genom föreningsstämman, stort inflytande över verksamheten samt möjliggör för våra finansörer att följa densamma.

Verksamhetsåret 2020; syfte och vision

En förenings ändamål och vision ska vara ett långsiktigt perspektiv. Det nu avslutade verksamhetsåret har varit ett år som i mångt och mycket har haft karaktär av nya processer samt implementering och konsolidering av de sedan starten vunna erfarenheterna. LAG ser därför ingen uppenbar mening i att nu ändra vare sig förenings ändamål eller syfte och föreslår därför inga sådana beslut.

2. Insatsområden, mål och urvalskriterier

Det lokala partnerskapet är ett flernivåpartnerskap och bestående av aktörer från privat sektor, ideell sektor och offentlig sektor formulerade i samband med framtagandet av utvecklingsstrategin tre övergripande målområden för att svara upp på de behov och utvecklingsmöjligheter som identifierats.

De tre övergripande målen för utvecklingsstrategin är:

Hållbart småföretagande

Gotländskt småföretagande ska bli mer lönsamt, sysselsättningsskapande och resurseffektivt. Samarbete, entreprenörskap och innovation är ledstjärnor för utveckling på hela ön.

Leva och verka på hela ön

Möjligheterna för hållbart boende, långsiktig försörjning samt delaktighet i samhället genom lokala lösningar ska förbättras. Det skapar bland annat möjligheter för att invånarantalet på landsbygden ska bibehållas.

Förnyelsebar energiomställning på Gotland

Antalet nya intressenter ska öka och förutsättningarna för produktion, konsumtion och ägande av förnyelsebar energi ska förbättras.

Verksamhetsåret 2020; övergripande mål

LAG ser inget behov av att i nuläget göra någon ändring i den problembeskrivning och behovsanalys som gjordes i samband med utvecklingsstrategins framtagande. De övergripande målen är i sin natur långsiktiga mål och bör därför ges möjlighet att fungera som riktlinje under en längre period innan de utvärderas och eventuell revideras som en följd av utvärderingen.

Med hänvisning ovan föreslår LAG inte någon revidering av de övergripande målen.

2.1 Horisontella mål

De horisontella målen är perspektiv som ska genomsyra alla delar i strategins genomförande. Det betyder att såväl LAG, kansli och projektägare ska förhålla sig till dessa och därmed vässa utvecklingsarbetet för att få in nya sätt att tänka. De horisontella målen utgör sedan 2018 grundvillkor för prioritering.

De horisontella målen är:

- Jämställdhet, likabehandling och ickediskriminering
- Hållbar miljö
- Barns- och ungas delaktighet
- Innovationer
- Folkhälsa

För att kunna mäta hur LAG arbetar med de horisontella målen och i vilken grad de genomför genomförandet av prioriterade projekt så ställer utvecklingsstrategin upp indikatorer med tillhörande målvärden för respektive horisontellt mål. Underlaget för att bedöma detta samlas in av kansliet i samband med ansökningsprocessen. Den uppföljning av de horisontella målen som skrevs in i verksamhetsplanen för 2017 har föranlett LAG att sedan 2018 stärka upp kraven på att de horisontella målen särskilt beaktas i projektplanen. Bakgrunden till skärpningen var att LAG såg att trots att de allra flesta projektsökanden i sina ansökningar skrivit att de på

olika sätt främjar de horisontella målen var de få som erhöll poäng i urvalskriteriet. För att få poäng i urvalskriteriet krävs nämligen att projektet helt eller delvis har som mål att nå det specifika horisontella målet samt att det av projektplanen framgår hur det är tänkt att nås.

LAG har i samband med detta infört ett grundläggande krav för att en ansökan ska prioriteras. Detta innebär att det av ansökan om projektstöd tydligt ska framgå hur de horisontella målen är analyserade och hanterade. Det innebär att en ansökan där detta inte tydligt framgår överhuvudtaget inte kan bli aktuell för poängbedömning, oavsett hur stark ansökan i övrigt är.

För att underlätta för de som ansöker om projektstöd att uppfylla utvecklingsstrategins krav kring de horisontella målen har kansliets under perioden september 2017 till och med utgången av 2019 haft en processledare med uppgift att särskilt stödja sökanden med detta.

Planen för verksamhetsåret 2019 var att ge ledamöterna i LAG utbildning i respektive horisontellt mål. Några specifika utbildningsinsatser har inte genomförts. Däremot har LAG åtskilliga interna diskussioner kring hur de horisontella målen ska hanteras och bedömas. Syftet med dessa diskussioner har varit att säkerställa att alla projekt bedöms på likvärdiga grunder utifrån urvalskriterierna.

Verksamhetsåret 2020; horisontella mål

LAG avser att under verksamhetsåret påbörja en uppföljning av hur det varit ställt med de horisontella målen i genomförandet av de slutrapporterade projekten.

2.2 Insatsområden

De övergripande målen konkretiseras i olika insatsområden. De beskriver vilken effekt de prioriterade projekten ska ge inom respektive övergripande mål. Insatsområdena har i sin tur ett antal mål kopplade till sig som de prioriterade projekten ska vara del i att uppnå. Varje mål har ett antal indikatorer med ett målvärde för att det ska vara möjligt att mäta huruvida det specifika målet är på väg att uppnås.

LAG såg för 2019 inget behov av att ytterligare formulera om eller på annat sätt ändra i insatsområdena. Den då genomförda ändringen i utvecklingsstrategin bedömdes behöva få verka ett tag. LAG har under verksamhetsåret 2019 fokuserat på att få in ansökningar över hela utvecklingsstrategin, men med tonvikt på de områden där det hittills har saknats måluppfyllelse. I de fall det funnits någon extern efterfrågan har LAG utifrån behov och medel själva ansökt om att driva LAG-ägda projekt.

Under året har LAG beslutat att prioritera 18 nya ansökningar om projektstöd. Av de prioriterade projekten är tolv inom landsbygdsfonden, fem inom havs- och fiskerifonden ett inom regionalfonden samt noll i socialfonden. Det ger ett totalantal på 79, inklusive driftprojektet, sedan starten 2016. Dessa drivs av sammanlagt 49 olika projektägare. Två av de prioriterade projekten har senare återkallats på begäran av projektägaren. Många av projektägarna är sådana som inte tidigare drivit utvecklingsprojekt finansierade av någon Europeiska Unionens struktur- och investeringsfonder.

I bilaga 1 kan ni läsa vilka projekt som prioriterats, vem som är projektägare samt inom vilket insatsområde. I bilaga 2 återfinns ni en sammanställning av hur mycket av respektive indikatorns målvärde som sedan starten beslutats om.

Verksamhetsåret 2020; insatsområden

LAG ser inget behov av att i nuläget ytterligare formulera om eller på annat sätt ändra i insatsområdena utöver de justeringar som kommer att göras mot bakgrund av uppföljning av budget och målvärden per insatsområde som planeras. Huvudfokus under 2020 kommer att vara att få in projektansökningar som levererar måluppfyllelse i de insatsområden där det i nuläget fortfarande finns mål som andra projekt inte har angripit. I de fall det inte inkommer några ansökningar avser LAG att fortsättningsvis själva se över behovet och möjligheten att driva LAG-ägda projekt.

2.3 Indikatorer och målvärden

Varje projekt får i ansökningsprocessen ett frågeformulär från kansliet i vilket de bland annat får redogöra för vilka indikatorer deras projekt berör och på vilket sätt. Sedan tidigare har kansliet arbetat fram verktyg för att följa upp de lokalt definierade indikatorerna. När vi gick in i verksamhetsåret hade vi under de föregående åren haft svårt att få upp tempot i del- och slutredovisningen av projekt. Tack vare anmodan och påminnelser har det delvis ändrats. Under 2019 har totalt 20 projekt lämnat in slutredovisningar. Av dessa har Jordbruksverket fattat beslut om slututbetalning för 14. Totalt sedan första slutrapporten inkom i oktober 2017 till och med utgången av 2019 har totalt 37 projekt lämnat in ansökan om slututbetalning och därmed slutrapporterat. Sex av dessa är fortfarande under handläggning av Jordbruksverket.

Den samlade bilden som ges av de inkomna slutrapporterna är att projekten lyckas i hög grad att nå de mål de angivit i ansökan om stöd. I de fall något projekt underpresterat så finns det andra som överpresterat. Utfallet av detta är att det är de mål och indikatorer som saknar prioriterade projekt som fortsatt behöver vara i fokus.

LAG har valt att under 2019 inte justera målvärdena för de indikatorer och mål som hittills varit svårt att få in projektansökningar för. Istället har LAG valt att under året fokusera än mer på informations- och mobiliseringsinsatserna kring dessa indikatorer och mål i syfte att få in projektansökningar som kan bidra till att nå måluppfyllelse. Som en följd av det har ansökningar som fokuserat på mål och indikatorer där det redan finns måluppfyllelse utifrån utvecklingsstrategin nedprioriterats när det avser vilken omfattning som kansliet stöttar projektägaren i utvecklandet av projektansökan.

En uppföljning av projektägarnas målsättning vid ansökningstillfället i relation till utvecklingsstrategins målvärde för respektive indikator finns i bilaga 2.

Verksamhetsåret 2020; indikatorer och målvärden

LAG har inte för avsikt att under verksamhetsåret 2020 justera de indikatorer som är svåra att nå. Fokus är istället mobilisering kring dessa mål och indikatorer. Två indikatorer som fortfarande är särskilt i fokus under verksamhetsåret är nyskapade arbetstillfällen samt bevarade arbetstillfällen. Dessa två indikatorer är något alla ansökningar om stöd behöver förhålla sig till, oavsett inom vilket insatsområde och fond som projektiden här hemma.

2.4 Urvalsprocess

Målstyrning är ett av de ledord som ska genomsyra hela programperioden. Alla projekt som LAG prioriterar ska vara en del i måluppfyllelsen av utvecklingsstrategin. Det är alltid utvecklingsstrategin som det enskilda projektet ställs emot i urvalsprocessen. Ett projekt kan vara hur bra som helst, men om det inte faller inom ramen för utvecklingsstrategins mål så kan det inte få stöd via Leader Gute. Det är därför väldigt viktigt att projektansökan är välformulerad och tydligt avgränsad och visar hur projektet leder till att nå målen i utvecklingsstrategin.

Hur ansökningsprocessen ska se ut är väl reglerat både från EU och från Jordbruksverket. I stort ser den ut så som den beskrivs i utvecklingsstrategins kapitel 7.4 Urvalsprocess. De olika delarna i den processen är något som LAG och kansliet kontinuerligt utvärderar och anpassar i syfte att förtydliga och förenkla för den som ansöker om projektstöd.

Under 2019 har LAG gjort vissa förändringar i urvalsprocessen. Systemet med LAG-pitch, det vill säga att sökanden pitchade sin projektidé för representanter från LAG, har övergivits till förmån för en tydligare skriftlig kommunikation. Syftet är en tydligare målfokusering och ett bättre resursnyttjande. Målet är att endast de projektidéer som har en rimlig chans att erhålla ett positivt beslut om stöd ska behöva genomgå det som det innebär att göra en fullständig ansökan om projektstöd.

Första kontakten mellan sökanden och kansliet sker oftast via telefon eller e-post. Vid den kontakten görs en första kontroll huruvida den/de som kontaktar oss är behöriga att söka samt om de tagit del av den lokala utvecklingsstrategin och vad som definierar ett projekt inom lokalt ledd utveckling genom leadermetoden. I samband med den första kontakten översänder vi en så kallad checklista samt en kortversion av den lokala utvecklingsstrategin med uppmaningen att återkomma med en ifylld checklista. När checklistan sedan inkommer till kansliet så gör kansliet en preliminär bedömning huruvida projektidén uppfyller de förväntningar som bör uppfyllas så här långt, exempelvis att sökanden har reflekterat kring hur de bidrager till att nå målen i utvecklingsstrategin och att de horisontella målen används som perspektiv för att stärka projektets positiva effekter. Om kansliet gör den preliminära bedömningen att checklistan uppfyller förväntningarna så uppmanas sökanden att göra en formell ansökan om projektstöd i Jordbruksverkets e-tjänst.

I händelse av att checklistan inte når upp till de förväntningar som finns så har LAG givit kansliet några olika handlingsalternativ. Om det är tydligt att projektidén inte passar in i utvecklingsstrategins mål så rekommenderas sökanden att inte gå vidare med en ansökan. Sökanden informeras även då om att den har rätt och möjlighet att gå vidare på egen hand för att få ansökan prövad av LAG om den så vill. Om kansliet bedömer att det finns några oklarheter huruvida projektidén passar i utvecklingsstrategin så ber kansliet antingen sökanden om förtydliganden alternativt överlåter till LAGs rådgivande och beredande arbetsgrupp att göra den preliminära bedömningen huruvida projektidén har en rimlig chans att gå hela vägen till beslut om stöd. Om projektidén faller inom ramen för den utvecklingsstrategin efterfrågar så övergår projektidén från checklista till ansökan via Jordbruksverkets e-tjänst. Då vidtager erforderlig handläggning med allt det innebär.

När alla erforderliga underlag är inlämnade av sökanden och de är handlagda så överlämnar kansliet ärendet till LAGs rådgivande och beredande grupp för bredning inför LAGs beslut om eventuell prioritering av ansökan.

Verksamhetsåret 2020; urvalsprocess

LAG avser att under verksamhetsåret 2020 att fortsätta arbeta med den ovan beskrivna urvalsprocessen.

2.5 Urvalskriterier

Projektansökningar bedöms och poängsätts enligt fastställda urvalskriterier. Sökanden och kansliet kommer efter diskussion gemensamt fram till inom vilket insatsområde det specifika projektet passar. Varje projekt bedöms inom ett insatsområde. Om projektet har mål och aktiviteter som passar inom fler insatsområden är det bättre att dela upp projektet i flera ansökningar så att de bättre styr mot insatsområdenas mål.

Det är sökandens ansvar och uppgift se till att LAG har tillräcklig information för att bedöma ansökan utifrån insatsområdets urvalskriterier. Bedömningen görs alltid på det som är skrivet i projektplan, aktivitetsplan och projektbudget. Det är därför oerhört viktigt att sökanden har tagit del av urvalskriterierna och sett till att det i ansökan finns erforderlig information för att bedöma projektet.

För att förenkla och förtydliga, både för projektsökanden och LAG, vad som bedöms och hur den bedömningen görs ingick en översyn av urvalskriterier och dess bedömningsgrunder i den revidering av utvecklingsstrategin som LAG genomförde under andra halvan av verksamhetsåret 2017. Från att ha haft 26 olika urvalskriteriemallar, det vill säga den poängskala och viktning som projektansökningarna bedöms mot, har utvecklingsstrategin från 1 januari 2018 enbart en urvalskriteriemall som gäller för samtliga projektansökningar. Oavsett inom vilket insatsområde eller inom vilken fond projektet bedöms. Harmoniseringen av urvalskriterierna medförde även en översyn av de bedömningsgrunder som stipulerar på vilka grunder poängsättningen ska göras. Detta har i sak medfört betydande förenklingar för samtliga berörda.

Verksamhetsåret 2020; urvalskriterier

LAG föreslår ingen förändring av urvalskriterierna under verksamhetsåret 2020.

3. Organisation

Att försöka öka antalet medlemmar i Leader Gute har inte varit något prioriterad uppgift för LAG och kansliet under 2019. Leader Gute hade vid utgången av verksamhetsåret 2019 totalt 30 medlemmar, varav fyra var fysiska personer och resten juridiska personer. En ökning med en medlem från föregående årsskifte.

Verksamhetsåret 2020; organisation

LAG avser inte att under verksamhetsåret 2020 arbeta aktivt med att öka antalet medlemmar i föreningen.

3.1 Administrativ kapacitet och kansliets arbete

En hörnsten i förverkligandet av utvecklingsstrategin och ett krav från Jordbruksverket för att godkänna den är att kansliet är välorganiserat med kunnig och effektiv personal.

Inom driftprojektet har bemanningen under 2019 varit oförändrad från året innan.

Anställd personal i föreningen:

Verksamhetsledare, John Gambe (85 procent av heltid)

Projekthandläggare, Maria Breineder (100 procent av heltid)

Processledare, Mikael Håkansson (80 procent av heltid)

Omfattningen som kanslipersonalen har arbetet inom driftprojektet har varierat över året beroende på i vilken omfattning det funnits andra LAG-ägda projekt som behövt personalresursen.

Kanslipersonalen har fördelat arbetet så att alla är väl insatta i varandras arbete, men där projekthandläggaren har huvudansvar för handläggning av projekten och kontakt med projektägarna och där verksamhetsledaren har huvudansvar för föreningens interna förhållanden. Processledarens uppgift har varit att stödja den presumtiva projektägaren att gå från idé till ansökningsbart projekt. Ekonomiredovisningstjänst köps per timme från redovisningsbyrå.

Verksamhetsåret 2020; kansliet

Från och med 1 januari 2020 är Cecilia Olla anställd på heltid som kommunikatör. Befintlig kanslipersonal kommer att under året arbeta i varierande omfattning i några av de LAG-ägda projekten.

3.2 LAG – den lokala aktionsgruppen

LAG utgör föreningens styrelse. Det är enbart LAG som har beslutskompetens gällande bedömning och prioritering av projektansökningar utifrån utvecklingsstrategins mål och urvalskriterier.

Under verksamhetsåret 2019 har LAG haft åtta protokollförda beslutsmöten. Vilka som är ledamöter i LAG och vilken organisation samt sektor de representerar finns redovisat i bilaga 3.

LAG har delegerat delar av arbetet till ett arbetsutskott bestående av representanter från alla tre sektorer. Arbetsutskottet har under verksamhetsåret haft tio protokollförda möten. Utöver det har det varit flertalet icke-protokollförda arbetsmöten.

4. Samverkan mellan fonder och andra aktörer

4.1 Samverkan mellan fonder

Leader Gutes utvecklingsstrategi är en av totalt åtta fyrfondsstrategier i Sverige. Totalt finns det 53 leaderområden i Sverige varav 48 har prioriterats, och därmed erhållit finansiering, av Jordbruksverket.

Fondsamverkan handlar om att använda flera verktyg för en bättre helhetslösning. Tillsammans med målstyrning kan det, rätt använt, ge en hög träffsäkerhet gällande vilka projekt som leder till förverkligandet av utvecklingsstrategin.

LAG har under verksamhetsåret 2019, likt föregående år, arbetet med fondsamverkan genom att informera och uppmana projektägare att dela upp sitt i projekt i flera delprojekt, där olika delprojekt hamnar i olika insatsområden och i olika fonder. Varje delprojekt hanteras som en egen projektansökan.

4.2 Samverkan med andra aktörer

Leaderområdet sammanfaller med såväl Länsstyrelsen i Gotlands läns och Region Gotlands områden. Både länsstyrelsen och regionen har tydliga utvecklingsansvar och ansvarar lokalt för delar av EU-fonderna. Det har arrangerats regelbundna samverkansträffar mellan Leader Gute, länsstyrelsen och regionen. Även Almi företagspartner har varit inbjudna. Vid dessa samverkansträffar diskuteras gemensamma behov och utmaningar. Samverkan har även resulterat i gemensamma informationsinsatser till våra målgrupper. Vid flera tillfällen har även handläggare från två eller fler av organisationerna gemensamt träffat projektsökande för att på så sätt kunna ge en så samlad och tydlig bild av stödformerna och de möjligheter de ger.

Leader Gute är även medlemmar i föreningen Lokal utveckling Sverige (LUS). LUS är en intresseförening för organisationer som arbetar med lokalt ledd utveckling genom leadermetoden. LUS

fungerar som en resurs för att föra fram och driva frågor gällande leadermetoden i ett nationellt och internationellt perspektiv och påverka organisationer, myndigheter och beslutande organ, samt genom att öka kunskapsutbytet mellan leaderorganisationerna. LUS har regelbundna möten med verksledningen och berörda enheter på Jordbruksverket där det ges möjlighet att föra fram leaderområdenas handläggares synpunkter på regelverk och handläggningsrutiner. Något som visat sig gynnsamt och effektivt och på ett tydligt sätt förbättrat arbetssituationen för de som handlägger projektansökningar. LUS erbjuder även ett värdefullt kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan LAG och handläggare i olika leaderområden. Utbytet mellan leaderområden sker dels genom fysiska möte, dels via diskussionsgrupp på Facebook. Sedan våren 2019 ingår Leader Gutes verksamhetsledare John Gambe som ledamot i styrelsen för LUS.

Leader Gute deltar även på de nationella och regionala träffar Landsbygdsnätverket arrangerar. LAG ser det som oerhört värdefullt att i dessa sammanhang kunna få ta del av goda exempel från andra delar av landet samt att sprida våra goda exempel till andra.

Verksamhetsåret 2020; samverkan

LAG anser att samverkansmötena med andra utvecklingsaktörer på Gotland har varit ett viktigt verktyg för att de skapa synergier mellan de olika stödformerna och avser verka för att de regelbundna träffarna fortsätter.

LAG avser att under verksamhetsåret 2020 fortsätta och fördjupa samverkan med andra aktörer.

5. Information och mobilisering

Leadermetoden bygger på att människor på lokal nivå driver och utvecklar sin bygd och på så vis skapar arbetstillfällen, nya företag och social inkludering. Leader Gute är väldigt lite utan projektägare som har kunskap om vad som behövs för att utveckla bygden samt som har engagemanget att genomföra utvecklingsprojekten. För att få projektägare och projektidéer som ger måluppfyllelse i utvecklingsstrategin måste vi nå ut till alla som kan bidra till att utveckla Gotland – hela Gotland.

I arbetet med att ta fram utvecklingsstrategin identifierades fyra huvudsakliga målgrupper. De är:

- Företag och organisationer som söker stöd – de som deltar i och bidrar till lokal utveckling genom projekten.
- Vidareförmedlare – de som hjälper oss att sprida information om möjligheter, arbetssätt, resultat och effekter.
- Samarbetspartner – myndigheter och andra aktörer kan jobba ihop, lära av varandra, göra gemensamma kommunikationsinsatser.
- Allmänheten – viktigt att nå nya personer som vill bidra till lokal utveckling och skapa förståelse för varför EU, Sverige och Gotland satsar på lokalt ledd utveckling. Det är viktigt att allmänheten har förtroende för hur vi genomför lokalt ledd utveckling på Gotland.

LAG valde inledningsvis att ha en ganska låg profil gällande information och mobilisering. Anledningen till det var att ansökningsprocess och beslutsprocess behövda förtydligas och testas så att regelverk och beslutsprocess blir transparent och rättssäker. I takt med att Jordbruksverket har förtydligat hur regelverket ska tolkas och i takt med att LAG har haft möjlighet att testa urvalskriterier på projektansökningar har LAGs och kansliets mobiliserande kommunikationsinsatser ökat under de efterföljande åren. Den fastställda kommunikationsplanen har följts. Föreningens Facebooksida har blivit den främsta kommunikationskanalen. Mycket av den information som förmedlas via facebooksidan syftar till att få målgrupperna att ta del av den mer detaljerade informationen som finns på föreningens hemsida. Hemsidan har under 2019 genomgått en omfattande omdaning.

LAG och kansli har under verksamhetsåret 2019, likt tidigare år, även deltagit aktivt i andras arrangemang, där vi bedömt att våra målgrupper finns tillgängliga och mottagliga för Leader Gutes budskap. Exempel på sådana arrangemang är 92 möjligheter, Skördefestivalen, Energiexpo, Energidialogen och Vattendialogen.

Verksamhetsåret 2020; information och mobilisering

LAG har som mål att under verksamhetsåret 2020 fortsätta arbetet med att genomföra den fastställda kommunikationsplanen. LAG avser även att under verksamhetsåret 2020 arbeta aktivt för att identifiera och mobilisera aktörer som kan genomföra projekt som utvecklingsstrategin efterfrågar.

Det övergripande kommunikationsmålet under verksamhetsåret 2020 är att mobilisera för projektansökningar i de områden där det fortfarande behövs nya projekt samt att sprida effekten av lokalt ledd utvecklings genom leadermetoden genom att informera om alla de projekt som genomförts och genomförs.

6. Uppföljning och revidering

Kontinuerlig uppföljning och regelbunden utvärdering av de projekt Leader Gute prioriterar är av största vikt för att säkerställa att vår verksamhet leder till att uppfylla målen i utvecklingsstrategin.

Kansliet har arbetat fram verktyg för att kunna följa upp hur arbetet går med att nå målvärdena för respektive fonds indikatorer. Kansliet har även arbetat fram verktyg för att följa hur mycket av budgetutrymmet per fond och insatsområde som har beslutats om genom prioritering av projekt samt hur mycket som faktiskt har betalats ut. Verktygen är till för att ge LAG indikation om det är någon särskilt indikator eller insatsområde som behöver hållas tillbaka eller om det behövs särskilda informationsinsatser för att få in ansökningar som berör dem.

LAG avser att kontinuerligt hålla kontakt med projektägarna till de prioriterade projekten i syfte att följa hur det går i genomförandet av deras projekt. Varje enskild LAG-ledamot har ansvar för att följa de projekt LAG prioriterar. För att säkerställa det utser LAG en eller flera kontaktpersoner från LAG för de prioriterade projekten. Sådant som berör utbetalning av medel samt rapportering av resultat hanteras av kansliet. Kansliet håller även kontinuerlig kontakt med projektägare som är i ansökningsprocessen och med de projektägare som har kommit till genomförandet av sitt projekt i syfte att hela tiden förtydliga, förbättra och förenkla den information och de stödfunktioner som kansliet ger. Sammantaget ska all den kunskap och information som inhämtas via LAG och kansli från målgrupperna ligga till grund för eventuell revidering av såväl utvecklingsstrategins mål, insatsområden och indikatorer som för föreningens verksamhet som helhet.

Verksamhetsåret 2020; uppföljning och revidering

LAG avser att under verksamhetsåret 2020 arbeta med uppföljning och revidering enligt det tidigare godkända tillägget i utvecklingsstrategin.

Bilagor

Bilaga 1: [Prioriterade projektansökning under 2019](#)

Bilaga 2: [Uppföljning indikatorer per insatsområde och fond](#)

Bilaga 3: [Ledamöter i LAG verksamhetsåret 2019](#)

Bilaga 4: [Prioriterade medel och budgetutnyttjande](#)

Roma Lövsta 12 • 622 54 Romakloster
info@leadergute.se • www.leadergute.se